

تلفیق آموزش مجازی و حضوری تاب آوری در قالب فعالیت‌های هنری به کودکان

بهناز انصاری

کارشناسی ارشد روان‌شناسی

چکیده

با توجه به تغییراتی که قرن حاضر در محیط کار، زندگی و محیط‌های اجتماعی دیگر به وجود آمده است و تغییرات غیرقابل پیش‌بینی آینده، ناگزیریم کودکان را برای موفقیت و پشت سر گذاشتن چالش‌های مختلف تجهیز کنیم. آموزش مهارت تاب آوری یکی از این ابزارها است. هدف پژوهش حاضر علاوه بر افزایش مهارت تاب آوری دانش‌آموزان در مهارت‌های بین فردی و تحصیلی، تنوع‌بخشی به کلاس درس و افزایش انگیزه دانش‌آموزان به مطالب درسی و در کل به یادگیری بود. روش: این مطالعه اقدام پژوهی بر روی ۲۴ نفر از دانش‌آموزان دختر پایه‌ی ششم ابتدایی در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ در مدرسه‌ی اسدی لاری استان البرز انجام شد. میزان تاب آوری دانش‌آموزان با ابزارهای مشاهده، مصاحبه و پرسش‌نامه مهارت‌های اجتماعی کودکان انگار و لیببرگ جمع‌آوری شد. آموزش‌ها از طریق روش‌های هنری منشعب از درمان‌های بیانگرانه که متناسب با سن و علاقه‌ی دانش‌آموزان بود؛ اجرا شد. مداخلات شامل نقاشی، رنگ‌آمیزی، کاردستی، فیلم آموزشی، اجرای نمایش و قصه‌بودند. در انتهای کار نیز تغییرات با ابزارهای فوق‌اندازه‌گیری شد. یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش مؤید تأثیر مثبت مداخلات در تاب آوری دانش‌آموزان بود. به این صورت که در پرسشنامه‌ی تاب آوری نمرات بالاتری کسب کردند و مشاهدات پژوهنده و پاسخ‌دهی به سؤالات مصاحبه‌حاکمی از افزایش علاقه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری و محیط آموزشی بود. نتیجه‌گیری: مهارت تاب آوری با انجام فعالیت‌های هنری، در دانش‌آموزان ارتقا یافت. لذا به مسئولین برنامه‌ریزی آموزشی توصیه می‌شود که با تلفیق فعالیت‌های هنری در آموزش رسمی، در جهت غنی‌سازی محیط آموزشی قدم بگذارند.

واژگان کلیدی: آموزش تاب آوری، فعالیت‌های هنری، مجازی